

Agrometeorológiai visszatekintés 2017. május-júniusra és előrejelzés augusztus-szeptemberre

2017. május hónapja az átlagostól hajszállal melegebb és az ország nagyobb részén a szokásostól jóval szárazabb volt. A havi középhőmérséklet 14,1 és 17,9 Celsius fok között alakult. Hőmérsékletileg a hónap átlagosan indult, majd pár nappal a fagyosszentek előtt, 10-e körül komoly lehűlés érkezett. Talajmenti fagy sokfelé, 2 m-es magasságban pedig főleg a Dunántúlon fordult elő fagy. A hideg időt felmelegedés, majd 25-e körül újabb, de már mérsékelt lehűlés követte. A hónap legvégén nyárias, 30 fok körüli hőmérsékletekkel kopogtatott a legmelegebb évszak. A leghidegebb május 1-én Zabaron volt (-3,1 fok), de az csak nagyon kis területre terjed ki. 10-én Koroncón (-2,4 °C), majd 11-én ismét Zabaron (-2,5 °C) volt az országos minimum 2 m-es magasságban.

Egész májusban elmaradt az országos, áztató eső, a csapadék károkat is okozó záporok, zivatarok formájában hullott, melyek többnyire kisebb területű foltokat, sávokat öntöztek meg. Ezért a hónap csapadékösszege szeszélyes területi eloszlásban többnyire 30 és 90 mm között változott, de az Északi-középhegységben és a Szamosközben helyenként 100 mm körüli, néhol a fölötti mennyiségek is előfordultak. Sokfelé 20-40 mm-es újabb csapadékhiány alakult ki. Ez a talaj egyre mélyebb rétegeinek gyors és egyre erőteljesebb kiszáradását okozta. Az átlagosnál többet sütött viszont a nap, az ország északkeleti harmadán csak 5-10 órával, másfelé viszont 70-80 órával.

Június középhőmérséklete 18,5 és 22,3 fok között alakult, mely 2-4 fokkal haladta meg a sokéves átlagot. Szinte végig egyenletesen meleg volt, 20-a után sokfelé 30 fok fölött alakult a csúcshőmérséklet. A hónap során a legmelegebbet Törökszentmiklóson mértük 28-án: 36,5 °C-ot.

Júniusban is szinte kizárólag záporos csapadék hullott, így a csapadék területi eloszlásában tovább nőtték a különbségek az országban. Miközben az Északi-középhegységben és pl. a Hortobágyon helyenként 100 mm fölötti összegek is előfordultak, Nógrádban, a Kisalföldön, de Békésben is helyenként a 30 mm-t sem érte el a havi összeg. Az ország legnagyobb részén fokozódott a csapadékhiány, többfelé 40 mm-rel kevesebb esett a szokásostól.

Január 1-től összegezve június végéig, elsősorban a déli és nyugati országrészben, sokfelé a 100 mm-t is meghaladta az átlagoshoz képest a csapadékhiány. Június legvégén néhány olyan zivatarrendszer is kialakult, amely csaknem országos, jelentős csapadékot adott, ill. a hónap utolsó napján és éjszakáján egy hullámozó frontrendszer öntözte a fél országot. Ez az eső a kukorica és a napraforgó számára sokfelé szinte az utolsó pillanatban érkezett. A talaj felső 20-30 cm-es rétegét átnedvesítő csapadék azonban nem sokáig tartott ki, viszonylag hamar elfogyott, a

talaj mélyebb rétegei nagyrészt szárazak. A meleg, száraz idő az őszi kalászosok és a repce érésének kedvezett, de a hosszan tartó csapadékhiány a kapásnövények fejlődését visszavetette. A június is naposabb volt az átlagosnál, mintegy 40-80 órával lettek magasabbak a napfénytartam értékek.

A 10 °C-os bázissal számolt hőösszegek június végéig a 2016-os értékek körül, jóval a sokéves átlag fölött alakultak. A május eleji 20-30 foknapos előny június végére 100 foknap körülire nőtt a szokásoshoz képest.

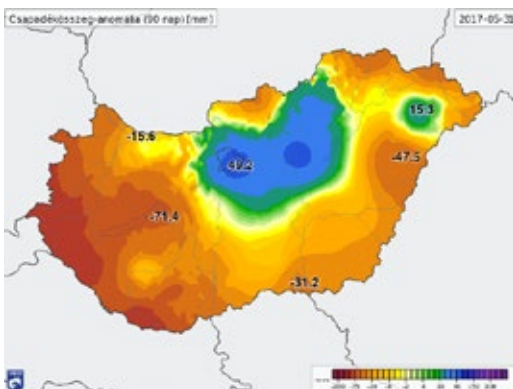
A legnagyobb európai időjárás előrejelző központból származó, a rövidtávra szólóknál lényegesen megbízhatóbb, hosszútávra szóló prognózis alapján az augusztus és a szeptember is az átlagosnál melegebbnek és kissé szárazabbnak ígérkezik. A havi csapadékösszeg augusztusban 45 és 75, szeptemberben 40 és 65 mm között alakul általában.

Augusztusban és szeptemberben is nagyon sok veszély fenyegeti a mezőgazdaságot időjárási szempontból. Aszály, jégverés, felhőszakadás, szélvihar okozhat kiégett növényeket, megsemmisült termést. A mezőgazdaság számára is veszélyes időjárási eseményekről veszélyjelző oldalunk (<http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas/>), ill. METEORA nevű ingyenes mobiltelefon alkalmazásunk ad percről percre pontos információkat. A már bekövetkezett káresemények bejelentéséhez a www.agro.met.hu oldalunkon kaphatunk visszamenőleges, kereshető időjárási információkat.

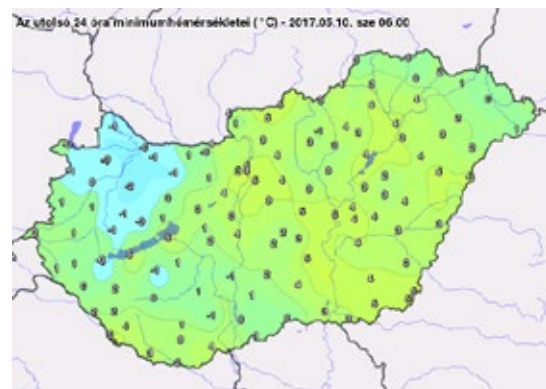
A legfrissebb mérési eredményekről (hőmérséklet, csapadék, napfénytartam 1, 5, 10, 30, 90 napos összegek, azok átlagolt vett eltérése, talajnedvesség, vízhiány, 5 cm-es talajhőmérséklet, műholdas vegetációs index – NDVI, aszálytérkép) térképes formában, ill. részletes szöveges agrometeorológiai elemzésről és előrejelzésről az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapjának agrometeorológiai oldalán érdemes tájékozódni (www.met.hu/idojaras/agrometeorologia). Az oldalon megjelenített információk bővítésén folyamatosan dolgozunk. Elindítottuk a MET-ÉSZ észlelő rendszerünkben a növényfenológiai megfigyelések rögzítését, egyelőre a Fórum vonatkozó témakörében. Aki ehhez kedvet érez, kérjük, csatlakozzon hozzánk! Bízunk benne, hogy a fejlesztésekkel még inkább tudjuk segíteni a gazdálkodók tevékenységét.

Kovács Attila

Országos Meteorológiai Szolgálat

1.ábra – A tavaszi csapadékösszeg eltérése a sokéves átlagtól
– forrás: OMSZ, www.met.hu

2.ábra – 2017. 05. 10-én mért minimumhőmérsékletek
– forrás: OMSZ, www.met.hu